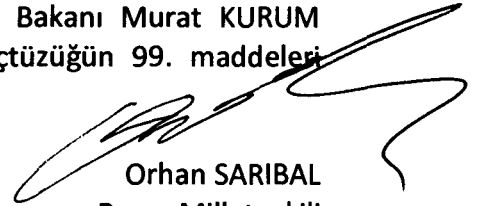

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince arz ederim. 15. 09. 2022

Orhan SARIBAL
Bursa Milletvekili

Eti Holding A.Ş.'ye ait ve Kütahya'nın Emet ilçesinde bulunan bor madeni işleme tesislerinin kirlettiği suların önce Emet çayına oradan da Bursa Mustafakemalpaşa ilçesindeki Kirmasti çayına karıştığı biliniyor.

Kirmasti çayı Mustafakemalpaşa tarımsal üretimde büyük bir öneme sahiptir. Tarım alanlarının büyük bölümü Kirmasti çayının sularını tarımsal sulamada kullanmaktadır. Emet'teki bor madeni atık sularının kirlettiği Kirmasti çayının suları ile üretim yapılan tarlalarda ciddi ürün kayıpları yaşandığı görülmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yetkilileri, Tarım ve Orman Bakanlığı, Bursa Tarım İl Müdürlüğü, Mustafakemalpaşa İlçe Tarım Müdürlüğü uzmanları konuyu bildikleri, yıllardır üreticiler, bölgede yaşayan vatandaşlar bu konuda şikayetler dile getirdikleri halde herhangi bir önlemin alınmadığı gözlenmektedir.

Bu yıl Kirmasti çayından su alıp ürün yetiştirmeye çalışan çok sayıda çiftçinin ürünü yok oldu. Bizzat ziyaret ettiğim karpuz ve sanayide kullanılmak üzere üretilen domates tarlalarında ürünlerin kuruduğu ve ciddi oranda verim ve kalite kaybı yaşandığını gözlemledim.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Eti Holding A.Ş.'ye ait Kütahya'nın Emet ilçesindeki bor madeninin Emet çayını ve Kirmasti çayını kirletmesini önlemek için bugüne kadar ne gibi önlemler alınmıştır?
- 2- Emet ve Kirmasti çaylarının bor maden işletmesinden kaynaklı kirliliği bugüne kadar herhangi bir analiz yapılmış mıdır? Yapıldı ise sonuçları ne olmuştur?
- 3- Kirmasti çayından su alarak üretim yapan Mustafakemalpaşa'daki çiftçilerin ürün kayıpları dikkate alındığında, bugüne kadar alınan önlemlerin yetersiz olduğu görülmektedir. Ülkemizin en önemli tarımsal üretim merkezlerinden olan Bursa Mustafakemalpaşa'daki tarım alanlarını zehirleyen Kirmasti çayının kirlenmesinin önüne geçmek için gibi çalışmalar yapılacaktır?
- 4- Kirmasti çayının kullanılmasından kaynaklı üretim kaybı yaşayan çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi için bir çalışma yapılacaktır mıdır? Bu yıl gelirlerini kaybeden çiftçilerin kaybını telafi etmeyi düşünmekte misiniz?
- 5- Bor madeninin çevreye verdiği zararın farkında olan ve iletilen şikayetleri dikkate alarak gerekli önlemleri almak için çalışma başlatmayanlar hakkında herhangi bir idari ve adli işlem yapılmış mıdır? Yapılmadı ise neden yapılmamıştır? Görevini yapmayan bu kamu görevlileri hakkında herhangi bir işlem yapılacaktır mıdır?